

## ЗАКОНОМІРНОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЙ У ДИСКУРСІ ФРАНЦУЗЬКИХ МЕДІА

студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології

Левкова Іванна, Київ, Україна

[irlevkova.frgf23m@kubg.edu.ua](mailto:irlevkova.frgf23m@kubg.edu.ua)

*Стаття присвячена аналізу закономірностей зображення сучасних українських реалій у дискурсі французьких медіа. Поняття реалії у статті розглянуто як відсутність – на екзистенційному або лексичному рівні – конкретного явища або предмета в іншій культурі. У зв'язку з цим основним постає визначення лінгвокультурної реалії як слова, яке позначає предмети, поняття і ситуації, що їх не існує в практичному досвіді людей, що говорять на іншій мові. Це тлумачення, з одного боку, обмежене лексичним підходом, оскільки наводиться при розборі безеквівалентної лексики, а з іншого боку, задає широкий діапазон його застосування, що відповідає завданням нашого дослідження. Дослідження виконане на матеріалі публікацій онлайн-версії французького медіа «Le Monde». За підсумками дослідження відзначено, що провідними об'єктами інтересу французьких журналістів постає тема війни в Україні, перебігу бойових дій, зовнішньополітичної діяльності українського президента, реакції європейських країн на війну тощо. Підкреслено, що елементи з семантикою сенсаційності або інтриги зустрічаються у проаналізованих матеріалах досить часто, оскільки вони є достатнім джерелом впливу на реципієнта, адже його природно цікавить можливість долучитися до пізнання всього невідомого. Вагомим стає залучення до журналістських матеріалів висловлювань визнаних авторитетів у певних галузях, наприклад, визначних воєначальників у статтях, що розкривають воєнні питання, чи знаних дипломатів у матеріалах, присвячених актуальним проблемам зовнішньої політики. Зауважено, що французький медіапростір у висвітленні сучасних українських реалій демонструє тенденцію до поєднання у використанні не лише, здавалося б, природних у цій ситуації hard news, але й soft news. Подібний підхід дозволяє показати війну в Україні в різних аспектах, наголосити на тому, що українці чинять опір не лише на фронті, але й у повсякденному житті, яке продовжується попри всі загрози й небезпеки.*

**Ключові слова:** реалії, лінгвокультурна інформація, медіа, дискурс, війна,

*The article is devoted to the analysis of the regularities of the depiction of modern Ukrainian realities in the discourse of the French media. The concept of reality in the article is considered*

*as the absence - at the existential or lexical level - of a specific phenomenon or object in another culture. In this connection, the definition of linguistic and cultural reality as a word that denotes objects, concepts, and situations that do not exist in the practical experience of people speaking another language becomes essential. This interpretation, on the one hand, is limited to the lexical approach, as it is given when analyzing non-equivalent vocabulary, and on the other hand, it defines a wide range of its application, which corresponds to the tasks of our research. The research is based on the material published by the online version of the French media "Le Monde". According to the results of the research, it was noted that the leading objects of interest of French journalists are the topic of the war in Ukraine, the course of hostilities, the foreign policy activities of the Ukrainian president, the reaction of European countries to the war, etc. It is emphasized that elements with the semantics of sensationalism or intrigue are found quite often in the analyzed materials, as they are a sufficient source of influence on the recipient, because he is naturally interested in the opportunity to participate in the knowledge of all the unknown. It becomes important to include in journalistic materials the statements of recognized authorities in certain fields, for example, prominent military leaders in articles revealing military issues, or well-known diplomats in materials devoted to current foreign policy issues. It was noted that the French media space in the coverage of modern Ukrainian realities shows a tendency to combine the use of not only hard news, which would seem natural in this situation, but also soft news. Such an approach allows us to show the war in Ukraine in different aspects, to emphasize that Ukrainians resist not only at the front, but also in everyday life, which continues despite all threats and dangers.*

**Key words:** *realities, linguistic and cultural information, media, discourse, war,*

**Вступ.** У зв'язку зі складними геополітичними процесами, зростанням загрози конфліктів та інформаційною війною, розуміння та аналіз закономірностей висвітлення поточних українських реалій у зарубіжних мас-медіа щодо війни стає критично важливим. Саме іноземні засоби масової інформації отримують можливість донести правдиву інформацію про боротьбу України проти загарбників, сформуванати по-справжньому ціннісний порядок денний для представників зарубіжних держав.

**Постановка проблеми.** Актуальність теми зумовлена відсутністю в українському перекладознавстві комплексного дослідження перекладу лінгвокультурної інформації в публіцистичному дискурсі, зокрема, на іншомовному матеріалі. Вивчення функцій реалій надає широкі можливості для з'ясування впливу цих трансформацій на зміни у способі суспільного мислення, на появу нових інтерпретаційних моделей реальності. Всебічний соціо-

та психолінгвістичний аналіз цього мовного явища виявляє тенденції, пов'язані з лексико-семантичними процесами у сфері публіцистичного мовлення.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблема відображення реалій у медіатекстах неодноразово ставала об'єктом наукових досліджень. Так, І. Голубовська вивчає етнічні особливості мовних картин світу [1]. О. Дікунова розглядає лінгвокультурологічні відомості з точки зору їхньої інтеграції з мовознавчим інструментарієм [2]. І. Драч визначає мовну систему як результат відображення процесів концептуалізації і категоризації навколишнього світу [3]. Л. Левченко виокремлює психологічні особливості діяльності засобів масової інформації [4]. О. Левченко характеризує термінологічну систему лінгвокультурології [5]. У дослідженні К. Мізіна лінгвокультурологічна інформація розглянута в методологічному аспекті [6]. О. Піронкова зауважує соціокультурну гетерогенність новин в національному медіапросторі [7]. Ю. Римашевський визначає функційність соціального компоненту в семантиці слова [8]. К. Серажим зосереджує увагу на соціолінгвальному вимірі дискурсу сучасних медіа [9].

**Мета:** визначити закономірності зображення сучасних українських реалій у дискурсі французьких медіа.

**Результати досліджень.** Розглянемо провідні закономірності представлення реалій, пов'язаних із війною в Україні, на прикладі публікацій в онлайн-версії французького медіа «Le Monde».

Матеріал «Le Monde» про виведення українських військ із Авдіївки має заголовок: *Avdiivka : les troupes ukrainiennes quittent la ville de l'est assiégée* [10] та належить до беззаперечних прикладів використання формату заголовка-констатива. У цьому журналістському матеріалі подається чітка інформація про важливу подію на східному фронті російсько-української війни – вихід Збройних сил України з міста Авдіївка, у якому майже півроку точилися інтенсивні бої проти російських окупантів. Ця новина окреслює поточну ситуацію на фронті, яка може вплинути на подальший перебіг бойових дій, а отже, і на події в тилу, зокрема, на посилення мобілізації та необхідність виділення додаткової зброї для оборонних дій. Тому зазначений інформаційний матеріал було опубліковано в ліді сайту «Le Monde», і він є прикладом використання формату заголовка-констатива у повідомленнях про російсько-українську війну.

Ще один приклад використання формату заголовка-констатива знаходимо в іншому інформаційному матеріалі «Le Monde», присвяченому відставці Головнокомандувача Збройних сил України Валерія Залужного:

*Zelensky limoge le commandant en chef de l'Ukraine Valerii Zaluzhnyi* [10].

Ця подія так само знайшла чільне місце на французькому інформаційному порталі, адже Залужний став одним із архітекторів успішного спротиву української армії більш численним силам російських загарбників, і його раптова відставка може справити значний вплив на події на фронті.

Заголовки-директиви містять у своїй основі пряме спонукання реципієнта до виконання певної дії. Заголовки-директиви характеризуються максимальною наявністю основних елементів статті та передають її зміст у стислій формі. Такі заголовки також можна поділити на інформативно-нейтральні та інформативно-оцінювальні, залежно від ступеня об'єктивності змісту. До перших належать ті, що містять об'єктивні змісти й виконують суто інформативно-номінативну функцію, яка може визначати основний зміст статті. Допоміжні елементи в заголовку роблять основний зміст статті зрозумілим й однозначним.

Наприклад, зміст нижченаведених заголовків чітко вказує на зміст повідомлення, оскільки його семантика складається з таких елементів: хто – що – де.

Заголовок не лише інформує про зміст газетної статті, але й чітко виражає авторську оцінку події. Таким чином, окрім інформативності, цей тип заголовків містить також оціночний аспект події чи факту.

*La vie sur la ligne de front à Kherson : esquiver les obus, affronter la mort et refuser de partir* [10].

Такі заголовки вказують на тему повідомлення, але не містять повної інформації, за якою можна було б передбачити зміст статті. Підзаголовки, які виконують не менш важливу функцію, можуть зробити суть статті зрозумілою для читача. Підзаголовок – це формулювання теми статті одним словом, своєрідне резюме.

Функційність заголовка-квеситиву реалізована у такому прикладі, взятому із онлайн-версії видання «Le Monde»:

*Entre Orban et l'Ukraine : quel choix doit faire le gouvernement polonais ?* [10]

Наведений заголовок фіксує провідні концепти актуальної зовнішньополітичної позиції Польщі, що є одним із чільних партнерів України, відтак, текст із подібним формулюванням заголовка, безперечно, має привернути увагу українського читача.

До ключових засобів конкретизації змісту аналізованої статті в межах її заголовку можна віднести протиставлення, реалізоване на його початку: «*Entre Orban et l'Ukraine*». Одним із «полюсів» зазначеного протиставлення є образ угорського прем'єр-міністра Віктора Орбана, проросійського політика, ставлення до якого в європейському суспільстві є переважно негативним, проте до недавнього часу Польща була одним із ключових партнерів Угорщини в Європейському Союзі. Натомість, іншим полюсом постає образ України як нового, й, як

очевидно впливає із логіки авторів заголовку й цілого матеріалу, більш надійного партнера Польщі, якого не обмежують побоювання зіпсувати відносини із Росією.

Подібне зіставлення в заголовку постає до певної міри антитетичним, адже покликане ілюструвати всю складність геополітичного вибору, який повинна здійснити Польща. Згадування цієї дружньої для українства країни в межах заголовка також є потужним чинником формування читацького інтересу, адже на тлі повномасштабної російсько-української війни інтерес українського реципієнта до відносин із Польщею суттєво зріс, відтак, аналітичний матеріал, присвячений закономірностям польської зовнішньої політики, здатен викликати зацікавленість, яку формує, в першу чергу, заголовок-хроніка.

До типу заголовку-квеситиву належить також наступний заголовок, залучений до аналізу в нашому дослідженні:

*Démission du chef de la BNU sur fond de guerre : pourquoi Zelensky change le chef de la Banque nationale* [10].

Зазначений заголовок покликаний констатувати факт зміни керівника в головній фінансовій установі країни, а також запропонувати читачам власну версію причин такої зміни.

Ключовими засобами привернення уваги потенційної читацької аудиторії до змісту матеріалу, що озаглавлений подібним чином, на нашу думку, постають конкретні лексеми, що виражають провідні концепти авторського бачення виділеної проблеми. Так, промовистим постає вживання іменника *démission*: будучи наділений очевидно негативною семантикою, він гарантовано викликатиме увагу до себе, адже реципієнтові завжди цікаво, хто саме пішов у відставку, а також обставини, що супроводжували зазначене рішення.

Важливим актуалізатором у аналізованому заголовку постає також іменник *guerre*. За його допомогою автор заголовка вводить виділену в ньому подієвість у найбільш актуальний дискурс останнього року, адже читачі онлайн-версії видання «Le Monde» максимально уважно ставляться до всіх новин, маркованих зазначеним концептом, відтак, обов'язково прочитають матеріал, в заголовку якого наявне це слово. Окрім того, подібним чином узагальнюється надзвичайність, нетиповість умов, за яких відбуваються описувані події, що так само створює перспективне тло для журналістського матеріалу, озаглавленого подібним чином, адже так в заголовку реалізується семантика незвичності.

Наступний проаналізований заголовок містить у собі риси заголовка-квеситиву:

*Prêt-bail russe en action : comment les forces armées travaillent avec le trophée «Hyacinthe»* [10].

Цей заголовок містить узагальнену інформацію про поточні події, що розглядаються в межах матеріалу, який названий подібним чином.

Проте, на відміну від першого типу заголовків, у цьому випадку інформація надається в іронічній, ігровій формі. Як відомо, *prêt-bail*, або *ж ленд-ліз* – це загальноприйнята назва безкоштовної та безповоротної військової допомоги, яка надається одній країні іншою на умовах ефективного використання наданих засобів. Найвідомішим прикладом ленд-лізу донедавна була військова допомога, надана США СРСР під час Другої Світової війни, яка багато в чому дозволила переломити хід бойових дій та компенсувати втрати радянської військової техніки разом із загальним відставанням у технічному прогресі. Далі приклад ленд-лізу віднаходимо вже в сучасній історії, покликаючись на надане США збройове та технічне забезпечення для успішної оборони у війні з РФ.

Проте в цих випадках йдеться про справжній ленд-ліз, коли більш потужна у військовому плані держава підтримує свого союзника у веденні ним військових дій. Натомість, в аналізованому заголовку йдеться про російську військову техніку, яка була втрачена армією окупантів під час бойових зіткнень, захоплена українськими військами та перелаштована для використання вже проти колишніх «господарів». Автор заголовку та журналістського матеріалу в цілому вдається тут до іронії, адже «поставки» військової техніки з боку РФ аж ніяк не планувалися, оскільки їх армія є військовим ворогом України, тому автор статті висміює їхні втрати та підсилення за їх допомогою української збройної міці.

Подібний підхід до формулювання заголовку дозволяє авторові матеріалу, розміщеного на сайті онлайн-версії видання «Le Monde», привернути увагу читачів за допомогою незвичності, парадоксальності сформульованого заголовку, наявності в ньому гумористичної складової. Окрім того, залучення до структури заголовку конкретних назв одиниць російської військової техніки («*Hyacinthe*») насичує його фактажністю.

Заголовок-менсив являє собою різновид заголовку, комунікативно-інтенційний зміст якого містить погрозу, відтак у читачів часто внаслідок ознайомлення із цим різновидом заголовків виникає відчуття занепокоєння, залякування або шоку. Незважаючи на свою зовнішню простоту, такий заголовок відображає різні грані дійсності: особистісні пріоритети автора, позиції редакції, політичні та ідеологічні установки, культурні цінності, технічні можливості друкованого видання і так далі.

Так, зокрема, в заголовку матеріалу із онлайн-версії видання «Le Monde» спостерігаються ознаки заголовка-менсиву:

*Des millions d'Ukrainiens risquent de payer deux fois des impôts sur leur salaire* [10].

Цей заголовок містить у собі основну інформацію стосовно того, про що йдеться у самій статті. Обираючи саме такий тип заголовка, автори журналістського матеріалу звертають увагу читачів на актуальність обраної ними для розкриття проблеми.

Наступний приклад заголовка-менисиву спостерігаємо у прикладі з онлайн-версії видання «Le Monde»:

*Loukachenko se prépare à une attaque : quelles menaces le dictateur biélorusse est-il capable de mettre en œuvre* [10].

Зазначений заголовок репрезентує короткий виклад змісту всього журналістського матеріалу. Він привертає увагу читача, перш за все, своєю актуальністю, адже самопроголошений президент Білорусі є одним із союзників Росії у її війні проти України, тому питання стосовно того, якої поведінки очікувати від Лукашенка далі, є дійсно важливим та значущим для українців.

Ключовими словами, що актуалізують зміст зазначеної статті через її заголовок та концентрують увагу потенційної читацької аудиторії, на нашу думку, є лексеми *attaque* та *menaces*. Подібним до них та питомим у плані продовження цього смислового ряду мав би стати також іменник *dictateur*, проте, на відміну від нього, попередні лексеми несуть відносно нову інформацію, у той час як до диктаторського статусу Лукашенка європейський читач звик.

Обидва виділені слова – «напад» і «погроза», натомість, реалізують значення ймовірних подій майбутнього. Вони наділені очевидно негативною семантикою й асоціюються із можливою ескалацією військової агресії проти України, тому їх уживання цілком виправдане в контексті привернення уваги читачів до зазначеного журналістського матеріалу, що покликаний сформулювати в реципієнтів цілісне уявлення про ризики та загрози, які походять із білоруської сторони.

Повідомлення із заголовками-перформативами, віднайдені в інформаційному таймлайні російсько-української війни, мають власну специфіку. Вони суттєво відрізняються від класичних перформативів, адже пов'язані з війною та її наслідками. Прикладом таких повідомлень можна назвати новинний матеріал онлайн-версії видання «Le Monde» під заголовком:

*L'Ukrainien amputé aveugle dont la voix de sa femme l'a maintenu en vie* [10].

У ньому журналісти французької інформаційної агенції розповідають історію українського військового, який внаслідок бойових дій втратив зір та кінцівки, проте зберіг сім'ю, і під час проходження реабілітації за кордоном зустрівся із коханою дружиною. Подібні матеріали, реалізовані в форматі *soft news*, покликані продемонструвати, що життя продовжується і після війни, а воїнів чекають вдома.

До заголовків, що мають семантику перформативності, належить такий заголовок журналістського матеріалу із онлайн-версії видання «Le Monde»:

*Bouillie de sarrasin au goût de mort. Quatre semaines d'occupation d'Irpen à travers les yeux de Kuzia, une bâtarde hirsute* [10].

Наведений приклад озаглавлює статтю, яка присвячена актуальній та болісній для суспільства темі – російській окупації міст та містечок Київської області. Незвичність погляду автора на проблему, що покликана привернути увагу потенційної читацької аудиторії, реалізується шляхом перенесення ролі обсерватора із питомої для подібних випадків постаті людини-оповідача на дещо незвичне бачення очима тварини – собаки на прізвисько Кузя. Подібним чином автор журналістського матеріалу не просто привертає увагу до власної статті, але й намагається наголосити на тому, що від російської окупації постраждали не лише люди, але й тварини.

Розглянемо наступний приклад використання заголовків-перформативів у матеріалі онлайн-версії видання «Le Monde»:

*Les trois jours les plus longs de février : comment a commencé la grande guerre à laquelle personne ne croyait* [10].

В наведеному заголовку актуалізовано дискурс останніх днів перед повномасштабним вторгненням. Актуалізацію виконано за допомогою антитези «велика війна, в яку ніхто не вірив», друга частина якої виглядає гіперболізованою, проте цілком виражає рівень загальної готовності українського суспільства до повномасштабної російської агресії.

Розглянемо особливості реалізації стратегії заголовка-перформативу в наступному прикладі з онлайн-версії видання «Le Monde»:

*Des cyclomoteurs volants mortels. D'où viennent les drones iraniens – «Shaheds» et «Mojahers», comment fonctionnent-ils et comment les combattre* [10].

У наведеному заголовку йдеться про новітні засоби, використовувані російськими військами у війні проти України – іранські безпілотні літальні засоби-камікадзе, використання яких дозволяє посилювати напругу на різних напрямках фронту.

Автор журналістського матеріалу, описуючи об'єкт свого дослідження, вдається до винесення до заголовку народної назви зазначених іранських безпілотників – *cyclomoteurs volants*. Подібна характеристика була дана цим безпілотним літальним засобам користувачами соціальних мереж та свідками їхньої бойової дії через гучний неприємний звук, який вони видають під час польоту. Цей звук, на думку авторів зазначеного порівняння, є вельми подібним до звуку двигуна звичайного мопеда, відповідаючи йому за показниками гучності, різкості та неприємності для сприйняття.

Визначення «мопед» зі знижено-іронічною конотацією на позначення іранських безпілотників «Шахед» та «Моджахер» увійшло в активний вокабуляр на початку жовтня 2022 року, коли їхнє використання у війні суттєво збільшилося. Причому «мопедами» іранські безпілотники стали називати не лише пересічні громадяни, але й військові, а також відомі

державні посадовці (зокрема, очільник Миколаївської ОВА Віталій Кім), відтак, популярність зазначеного переосмисленого йменування суттєво зросла й наразі є високою.

Відповідно, автор заголовку до матеріалу про іранські безпілотники в онлайн-версії видання «Le Monde» прийняв рішення при його формулюванні не ігнорувати поточні тенденції українського інтернет- та медіапростору, й залучив іронічну дефініцію *cyclomoteurs volants* до своєї статті, озаглавивши її відповідним чином. Подібний хід дозволив журналістові не просто актуалізувати нагальну проблему, але й привернути увагу потенційної читацької аудиторії, наблизивши стиль заголовку до її зацікавлень, актуальних трендів, мережевого фольклору.

Використання заголовку-промисиву зумовлене необхідністю передання значення обіцянки, відтак, його формулюють таким чином, аби сформувати в читача певне очікування або сподівання від очікуваної події. Тип заголовків-промисивів представлений у нашому матеріалі таким прикладом:

*L'Ukraine a besoin d'un bouclier antiaérien* [10].

На нашу думку, вага гаслових заголовків суттєво знижується, оскільки читач, у першу чергу, потребує вдумливого аналізу поточних подій, а не емоційних закликів.

Розглянемо наступний приклад використання заголовків-промисивів у матеріалах онлайн-версії видання «Le Monde»:

*«Nous entrons dans une tempête parfaite» : discours d'un haut diplomate de l'UE sur la nouvelle réalité mondiale* [10].

До наступного проаналізованого нами заголовку, розміщеного в онлайн-версії видання «Le Monde», було винесено цитату Жозепа Борреля, високого представника ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки. У наведеному заголовку цитата одного з очільників сучасної європейської дипломатії використовується автором журналістського матеріалу для обґрунтування авторитетності наведеної в статті думки. Відзначимо, що наразі інтерес українців до зовнішньої політики є високим як ніколи, тому апеляції в журналістських матеріалах до бачення представниками світової дипломатії майбутнього в контексті українського питання постає актуальним компонентом медійної рефлексії.

Важливим у структурі заголовку аналізованого журналістського матеріалу постає своєрідне розшифрування образного висловлювання Жозепа Борреля, розміщене після його цитати. Так, автор актуалізує наступні концепти: «топ-дипломат», себто людина, яка визначає актуальні сенси й стратегії європейської дипломатії, відповідно, її думка заслуговує на увагу до себе; «нова світова реальність», себто вказівка на те, що світ після повномасштабного вторгнення РФ до України вже ніколи не буде таким, яким він був раніше, а також натяк на те, що Україна відіграватиме в цьому оновленому світі геть іншу роль, дедалі важливішу.

Метафора ж шторму, вміщена в цитаті Борреля, містить апеляцію до загальної атмосфери неспокою у міждержавних відносинах у світі, інспірованого тим-таки повномасштабним вторгненням та зміною мови дипломатії внаслідок зазначених подій.

Отже, завдяки використанню цитати відомого дипломата авторів журналістського матеріалу вдалося привернути увагу читачів до своєї статті, оскільки бачення поточної ситуації одним із очільників європейської дипломатії є актуальним для потенційної читацької аудиторії, яку цікавить, які погляди стосовно нової світової реальності мають у ЄС, до якого прагне долучитися й Україна.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Отже, були виділені провідні тенденції висвітлення реалій російсько-української війни в онлайн-версії газети «Le Monde», що дозволяють її авторам здійснювати продуктивний вплив на читачів. Французький медіапростір у висвітленні сучасних українських реалій демонструє тенденцію до поєднання у використанні не лише, здавалося б, природних у цій ситуації hard news, але й soft news. Подібний підхід дозволяє показати війну в Україні в різних аспектах, наголосити на тому, що українці чинять опір не лише на фронті, але й у повсякденному житті, яке продовжується попри всі загрози й небезпеки.

Так, зокрема, елементи з семантикою сенсаційності або інтриги досі є достатнім джерелом впливу на реципієнта, адже його природно цікавить можливість долучитися до пізнання всього невідомого. Вагомим стає залучення до заголовкових комплексів цитат визнаних авторитетів у певних галузях, наприклад, визначних воєначальників у статтях, що розкривають воєнні питання, чи знаних дипломатів у матеріалах, присвячених актуальним проблемам зовнішньої політики.

#### СПИСОК ВИКОРСИТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубовська, І. (2004). Етнічні особливості мовних картин світу. Київ: Логос.
2. Дікунова, О. (2017) Лінгвокультурологія як інтегрована галузь мовознавства. Кривий Ріг.
3. Драч, І. (2012). Мовна система як результат відображення процесів концептуалізації і категоризації навколишнього світу. Київ: Гілея.
4. Левченко, Л. (2001). Психологічні особливості діяльності засобів масової інформації. *Людина і політика*, 2, 103-108.
5. Левченко, О. (2003). Лінгвокультурологія та її термінна система. *Проблеми української термінології*, 105.
6. Мізін, К. (2015). Методологічна валідність лінгвокультурології VS зіставної лінгвокультурології: аргументи та контраргументи. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*, 2, 104-110.
7. Піронкова, О. (2003). Соціокультурна гетерогенність новин в національному медіа просторі. Київ, 2003.
8. Римашевський, Ю. (2010) Соціальний компонент у семантиці слова. *Соціолінгвістичні студії*, 240-245.
9. Серажим, К. (2002). Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору: методологія, архітектоніка, варіативність. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка.
10. Le Monde (2024). URL: <https://www.lemonde.fr/>